

FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN

Oktober 2023

Rigsrevisionens notat om
beretning om

**ministeriernes
administration af
betalingskort i
perioden 2015-2022**

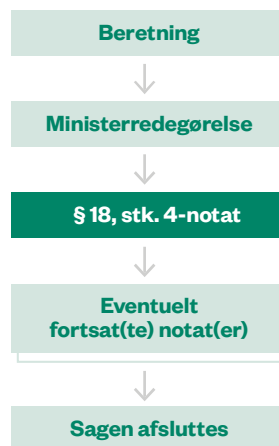
Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 16/2022 om ministerier-
nes administration af betalingskort i perioden 2015-2022**

13. september 2023

RN 1409/23

Statsministerens redegørelse af 27. april 2023
Transportministerens redegørelse af 16. maj 2023
Skatteministerens redegørelse af 17. maj 2023
Erhvervsministerens redegørelse af 20. maj 2023
Ministerens for fødevarer, landbrug og fiskeris redegørelse af 22. maj 2023
Ældreministerens redegørelse af 23. maj 2023
Miljøministerens redegørelse af 29. maj 2023
Uddannelses- og forskningsministerens redegørelse af 30. maj 2023
Udlændinge- og integrationsministerens redegørelse af 9. juni 2023
Digitaliserings- og ligestillingsministerens redegørelse af 12. juni 2023
Udenrigsministerens redegørelse af 13. juni 2023
Finansministerens redegørelse af 14. juni 2023
Ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik's redegørelse af 15. juni 2023
Social- og boligministerens redegørelse af 19. juni 2023
Klima-, energi- og forsyningsministerens redegørelse af 20. juni 2023
Kirkeministerens redegørelse af 21. juni 2023
Børne- og undervisningsministerens redegørelse af 22. juni 2023
Forsvarsministerens redegørelse af 22. juni 2023
Indenrigs- og sundhedsministerens redegørelse af 26. juni 2023
Justitsministerens redegørelse af 26. juni 2023
Kulturministerens redegørelse af 3. august 2023
Beskæftigelsesministerens redegørelse af 9. august 2023
Forsvarsministerens supplerende redegørelse af 7. september 2023

1. Rigsrevisionen gennemgår i dette notat de initiativer, som ministrene har iværksat eller vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner. Dette sker med henblik på at vurdere, om ministeriernes initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning.

Sagsforløb for en større
undersøgelse

Du kan læse mere om
forløbet og de enkelte step
på www.rigsrevisionen.dk

Konklusion

Udenrigsministeren og transportministeren oplyser, at de nu har indført krav om, at der vedlægges dokumentation, når et betalingskort bruges i forbindelse med private mindre udgifter. Forsvarsministeren oplyser, at Forsvarsministeriet pr. 30. september 2023 stiller krav om dokumentation for alle transaktioner foretaget med firmahæftende betalingskort. Udenrigsministeren, transportministeren, klima-, energi- og forsyningsministeren og beskæftigelsesministeren oplyser desuden, at de vil sikre, at bemyndigelseserklæringer overholder kravene i cirkulære om anvendelse af betalingskort. Rigsrevisionen finder initiativerne tilfredsstillende og vurderer, at denne del af sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionen baserer denne konklusion på følgende:

- Udenrigsministeriet og Transportministeriet har ændret praksis, så der nu er indført krav om dokumentation, når betalingskort bruges til betaling for private mindre udgifter i forbindelse med tjenesterejser, hvor de ansatte ved rejseafregningen selv betaler udgiften. Forsvarsministeriet ændrer praksis med virkning pr. 30. september 2023, så der indføres krav om dokumentation for alle transaktioner foretaget med firmahæftende betalingskort.
- Udenrigsministeriet, Transportministeriet, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Beskæftigelsesministeriet har taget initiativer til at sikre, at bemyndigelseserklæringer lever op til kravene.

Forsvarsministeren, miljøministeren, justitsministeren, ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, indenrigs- og sundhedsministeren og kirkeministeren har ikke oplyst om initiativer i forbindelse med beretningens konklusioner vedrørende bemyndigelseserklæringer. Børne- og undervisningsministeren oplyser, at Børne- og Undervisningsministeriet har taget initiativ til at foretage elektronisk journalisering af bemyndigelseserklæringer. Kulturministeren oplyser, at Kulturministeriet vil være opmærksom på brug af betalingskort, herunder bemyndigelseserklæringer.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Forsvarsministeriets, Kulturministeriets, Miljøministeriets, Justitsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris, Indenrigs- og Sundhedsministeriets og Kirkeministeriets initiativer til at sikre, at der foreligger bemyndigelseserklæringer, som lever op til kravene.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i april 2023 en beretning om ministeriernes administration af betalingskort i perioden 2015-2022. Beretningen handlede om, hvorvidt ministre og ansatte i ministerierne, som har haft et betalingskort i perioden 2015-2022, har brugt betalingskortet i overensstemmelse med reglerne.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, konstaterede de, at ministerierne generelt havde administreret betalingskort for ministre og ansatte i overensstemmelse med reglerne i perioden 2015-2022. Statsrevisorerne fandt det dog ikke tilfredsstillende, at ministerierne ikke altid havde instrueret ministre og ansatte i korrekt brug af betalingskort. Statsrevisorerne fandt det desuden ikke helt tilfredsstillende, at Udenrigsministeriets, Forsvarsministeriets og Transportministeriets praksis for ansattes brug af betalingskort til private mindre udgifter i forbindelse med tjenesterejser ikke levede op til kravene i betalingskortcirkulæret. Men Statsrevisorerne fandt det tilfredsstillende, at ministerierne ville ændre praksis, så efterlevelsen af kravene i betalingskortcirkulæret kan kontrolleres.

4. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

5. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

II. Gennemgang af ministrenes redegørelser

Dokumentation ved private mindre udgifter

6. Det fremgik af beretningen, at Udenrigsministeriet, Forsvarsministeriet og Transportministeriet havde en praksis, hvor der ikke blev stillet krav om, at ansatte vedlæggede dokumentation, hvis betalingskortet bruges til betaling for private mindre udgifter i forbindelse med tjenesterejser, hvor de ansatte ved rejseafregningen selv betaler udgiften. Ministerierne kunne således ikke kontrollere, om udgifterne holdt sig inden for det anvendelsesområde, der fremgår af betalingskortcirkulæret.

Udenrigsministeriet

7. Udenrigsministeren oplyser, at Udenrigsministeriet som anført i beretningen har ændret praksis, idet der nu er indført krav om dokumentation i forbindelse med arbejdsrelaterede private udgifter. Ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik tilslutter sig udenrigsministerens redegørelse.

Transportministeriet

8. Transportministeren oplyser, at ministeren vil sikre, at der tages initiativer til at øge opmærksomheden på, at betalingskort skal anvendes korrekt i Transportministeriet. Ministeren oplyser i forlængelse heraf, at ministeriet allerede har gennemført en række initiativer for at styrke ministeriets fokus på administrationen af betalingskort. Bl.a. har beretningen og konklusionerne været drøftet på møder i ministeriets fora for økonomi- og regnskabschefer. Ministeriets institutioner er desuden blevet bedt om at have øget opmærksomhed på, at alle ansatte med et udstedt betalingskort er instrueret i korrekt brug af betalingskortet. Transportministeren oplyser desuden, at der kun i Trafikstyrelsen er konstateret en praksis, hvor der ikke stilles krav til dokumentation, hvis betalingskortet bruges til betaling for private mindre udgifter i forbindelse med tjenesterejser, hvor de ansatte ved rejseafregningen selv betaler udgiften. Denne praksis anvendes ikke i ministeriets øvrige styrelser. Trafikstyrelsen har iværksat en ændring, så der nu også stilles krav om tilstrækkelig dokumentation ved afregning af denne type betalingskorttransaktioner. Ministeren oplyser videre, at ministeriet herudover har taget initiativ til at indskærpe over for alle styrelser, at betalingskortcirkulærets mulighed for at foretage private mindre udgifter i forbindelse med tjenesterejsen, minimeres eller helt udfases. Ministeriet har ligeledes indskærpet over for alle styrelser, at alle korttransaktioner skal dokumenteres, så det kan kontrolleres, at betalingskortet er anvendt inden for rammerne i betalingskortcirkulæret. Dokumentationskravet gælder også, hvis betalingskortet er anvendt til private mindre udgifter i forbindelse med tjenesterejsen, som den rejsende selv betaler ved rejseafregningen.

Forsvarsministeriet

9. Forsvarsministeren oplyser, at ministeren ser alvorligt på Rigsrevisionens kritik af Forsvarsministeriets praksis i forhold til at undlade dokumentation for køb af småfornødheder. Ministeren oplyser, at ministeriet siden januar 2021 har været i løbende dialog med Økonomistyrelsen om fortolkningen af de gældende regler. Ministeriet har i marts 2023 modtaget Økonomistyrelsens endelige afklaring af regelfortolkningen. Ministeren konstaterer, at Økonomistyrelsen stiller krav om dokumentation for køb af småfornødheder, hvilket betyder, at ministeriet har en praksis, der er i strid med de gældende regler. Ministeren oplyser, at dette naturligvis ikke er tilfredsstillende, og har derfor bedt om at få ændret den nuværende praksis hurtigst muligt. Ministeriet vil sikre, at den fremadrettede praksis er i tråd med de gældende regler. Det er således ministerens forventning, at ministeriet hurtigst muligt vil sikre dokumentation for køb af småfornødheder i ministeriets økonomisystem og sikre den fornødne kontrol af disse mod betalingskortets anvendelsesområde. Ministeren oplyser, at ministeriet arbejder på at implementere en løsning til indhentning af bilag fra det firmahæftende betalingskort for at sikre en systemunderstøttet dokumentation for køb af småfornødheder. Løsningen forventes implementeret i løbet af 3. kvartal 2023.

Forsvarsministeren har efterfølgende afgivet en supplerende redegørelse til beretningen, hvori ministeren oplyser, at Forsvarsministeriets Regnskabsstyrelse med virkning pr. 30. september 2023 iværksætter en ændring i forvaltningsgrundlaget vedrørende anvendelse af firmahæftende betalingskort. Forvaltningsgrundlaget stiller pr. 30. september 2023 krav om dokumentation for alle transaktioner foretaget med firmahæftende betalingskort og indskrænker samtidig grundlaget for at anmode om kontante rejseforsbud i de tilfælde, hvor der i stedet hensigtsmæssigt kan anvendes firmahæftende betalingskort. Ministeren oplyser desuden, at styrelserne orienteres forinden om ændringen i forvaltningsgrundlaget og baggrunden herfor. Pr. 3. oktober 2023 systemunderstøttes kravet om at tilknytte dokumentation til time- og dagpengerelaterede betalingskorttransaktioner foretaget med firmahæftende betalingskort. Der udvides også en række forskellige kommunikationstiltag rettet mod brugerne af betalingskort på ministerområdet, og tilsvarende vil der blive implementeret ændringer i etablerede interne kontroller. Ministeren oplyser, at det samlet set betyder en praksisændring inden udgangen af 3. kvartal 2023.

10. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Udenrigsministeriet, Transportministeriet og Forsvarsministeriet har ændret praksis, så der er indført krav om dokumentation, hvis betalingskort bruges til betaling for private mindre udgifter i forbindelse med tjenesterejser, hvor de ansatte ved rejseafregningen selv betaler udgiften. Rigsrevisionen vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

Bemyndigelseserklæringer

11. Statsrevisorerne hæftede sig bl.a. ved, at der ikke forelå en bemyndigelseserklæring for 7 af de 18 ministre, der havde haft et betalingskort i undersøgelsesperioden. Statsrevisorerne hæftede sig også ved, at der ikke forelå en bemyndigelseserklæring for 23 af de 363 ansatte, der indgik i Rigsrevisionens stikprøve.

Det fremgik også af beretningen, at en del af de udstedte bemyndigelseserklæringer ikke indeholder en nærmere afgrænsning af, hvad det enkelte betalingskort må bruges til.

12. De 7 ministre og 23 ansatte uden bemyndigelseserklæring fordeler sig på Forsvarsministeriet, Kulturministeriet, Miljøministeriet, Justitsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Børne- og Undervisningsministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug- og Fiskeri, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Kirkeministeriet, Udenrigsministeriet, Transportministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Udenrigsministeren oplyser, at Udenrigsministeriet er af den opfattelse, at individuelle bemyndigelseserklæringer (henset til de ansattes konstante skift i stillinger) vil medføre en betydelig resursebelastning. Ministeriet vil dog opdatere sin bemyndigelseserklæring og se på muligheden for, at medarbejderne skal genbesøge deres bemyndigelseserklæringer oftere. Dette skal sikre, at medarbejderne løbende bliver erindret om korrekt brug af deres betalingskort. Ministeren for udviklings samarbejde og global klimapolitik tilslutter sig udenrigsministerens redegørelse.

Transportministeren oplyser, at Transportministeriet har indskærpet over for alle styrelser, at der altid skal foreligge bemyndigelseserklæringer, og at erklæringerne skal være målrettet den enkelte kortholders behov. Ministeriet har desuden indskærpet, at bemyndigelseserklæringerne skal være tilgængelige i min. 5 år efter, at betalingskortet er afleveret og nedlagt.

Klima-, energi- og forsyningsministeren oplyser, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er ved at kvalitetssikre bemyndigelseserklæringerne i hele koncernen for at sikre, at erklæringerne overholder kravene i cirkulære om anvendelse af betalingskort.

Beskæftigelsesministeren oplyser, at der i 2021 blev iværksat en omfattende gennemgang af alle betalingskort i Beskæftigelsesministeriet. I den forbindelse blev det indskærpet, hvem der kan få udstedt et betalingskort, og hvad kortet må og ikke må anvendes til. Dette fremgår nu af ministeriets bemyndigelseserklæringer.

13. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Udenrigsministeriet, Transportministeriet, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Beskæftigelsesministeriet vil gennemgå eller har gennemgået deres bemyndigelseserklæringer med henblik på at sikre, at erklæringerne indeholder en nærmere afgrænsning af, hvad det enkelte betalingskort må bruges til. Rigsrevisionen vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

14. Børne- og undervisningsministeren oplyser, at Børne- og Undervisningsministeriets bemyndigelseserklæringer tidligere – som udgangspunkt – har været opbevaret fysisk. Der er i forbindelse med Rigsrevisionens undersøgelse ændret praksis, så der foretages elektronisk journalisering af alle bemyndigelseserklæringer vedrørende betalingskort.

Kulturministeren oplyser, at Kulturministeriet vil være opmærksom på brugen af betalingskort, herunder bemyndigelseserklæringer, som led i sin løbende forbedring og optimering af ministeriets opgavevaretagelse.

Forsvarsministeren, miljøministeren, justitsministeren, ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, indenrigs- og sundhedsministeren og kirkeministeren har ikke oplyst om tiltag på baggrund af beretningens konklusioner om bemyndigelseserklæringer.

Rigsrevisionen vil fortsat følge Forsvarsministeriets, Kulturministeriets, Miljøministeriets, Justitsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Indenrigs- og Sundhedsministeriets og Kirkeministeriets initiativer til at sikre, at der foreligger bemyndigelseserklæringer, som lever op til kravene.

Antal betalingskort

15. Det fremgår af beretningen, at ca. hver fjerde minister og op til hver tredje ansat har haft et betalingskort. For ministre bliver udleveringen af et betalingskort typisk begrundet med rejseaktivitet, hvor ministeren ikke følges med en ansat, som fx kan forestå betaling af taxi og færge for ministeren.

16. Flere ministre oplyser, at beretningens konklusioner og Statsrevisorernes bemærkninger har givet anledning til at nedbringe antallet af betalingskort. Nogle af ministerierne vil fremadrettet som udgangspunkt ikke tildele betalingskort til ministre, mens andre ministerier desuden vil minimere udstedelsen af betalingskort til ansatte.

17. Flere ministre oplyser desuden, at de forud for beretningen ikke har haft praksis for at udlevere betalingskort til ministre, og at nogle af ministerierne allerede har haft iværksat initiativer, der har nedbragt antallet af betalingskort.

18. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at ministerierne løbende overvejer behovet for udstedelse af betalingskort. Rigsrevisionen vurderer, at denne del af sagen kan afsluttes.

Bo Brabrand
Sætterigsrevisor

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Statsrevisorernes mødebehandling og ministerredegørelse(r)	Behandlet i udvalg	Teknisk gennemgang ved Statsrevisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs-spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Ministeriernes administration af betalingskort i perioden 2015-2022 (nr. 16/2022) 24-04-2023 Ministerredegørelse: Flere ministerredegørelser	Finansudvalget: 04-05-2023					